

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Egzamin:</i>	Egzamin ósmoklasisty
<i>Przedmiot:</i>	Język angielski
<i>Forma arkusza:</i>	OJAU-100
<i>Termin egzaminu:</i>	25 maja 2023 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	21 czerwca 2023 r.

Zasady oceniania

Zadania zamknięte

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zadanie otwarte sprawdzające znajomość środków językowych

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

1. W zadaniu otwartym sprawdzającym znajomość środków językowych wymagana jest pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna.
2. Akceptuje się wyraz zapisany wielką literą zamiast małą i odwrotnie. Powyższe ustalenie stosuje się pod warunkiem, że zdający nie naruszył innych zasad pisowni, np. pisowni nazw własnych.

Zadania otwarte sprawdzające rozumienie ze słuchu, rozumienie tekstów pisanych oraz znajomość funkcji językowych

1. Odpowiedź musi być komunikatywna dla odbiorcy, zgodna z poleceniem oraz musi wskazywać, że zdający zrozumiał tekst.
2. O ile zasady oceniania określone dla danego zadania nie stanowią inaczej, odpowiedź nie jest akceptowana, jeśli zdający:
 - popełnia błędy, które zmieniają znaczenie wyrazu, np. *wailing* zamiast *waiting* w zadaniu 6.1.
 - popełnia błędy, które powodują, że jest ona niejasna, na przykład:
 - powodują, że użyty wyraz nie byłby rozumiany przez odbiorcę jako wyraz, którym zdający powinien uzupełnić tekst, np. *byskyt* zamiast *basket* w zadaniu 3.2.
 - powodują, że odpowiedź jest dwuznaczna lub wieloznaczna
 - używa zapisu fonetycznego
 - udziela odpowiedzi, która:
 - nie jest wystarczająco precyzyjna, np. *10* zamiast *10th June* w zadaniu 10.3.
 - nie łączy się logicznie i/lub nie jest spójna z fragmentami tekstu otaczającymi lukę, np. *long distance* zamiast *smaller* w zadaniu 3.3.
 - udziela dwóch odpowiedzi, z których jedna jest poprawna, a druga – błędna, np. *10th and 13th June* zamiast *10th June* w zadaniu 10.3.
 - podaje poprawną odpowiedź, ale uzupełnia ją elementami, które nie są zgodne z tekstem, np. *smaller basket* zamiast *basket* w zadaniu 3.2.
 - udziela odpowiedzi w innym języku niż wymagany w danym zadaniu, np. *полуполдні* zamiast *afternoon* w zadaniu 3.1.
3. W odpowiedziach do zadań otwartych sprawdzających rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych kluczowe jest przekazanie komunikatu. Błędy językowe oraz ortograficzne są dopuszczalne, o ile odpowiedź ucznia w sposób jednoznaczny wskazuje, że zrozumiał on tekst.
4. W przypadku zadań sprawdzających znajomość funkcji językowych równie istotna jak komunikatywność odpowiedzi jest jej poprawność. Odpowiedzi zawierające poważne

błędy językowe i/lub ortograficzne nie są akceptowane. W zadaniach sprawdzających uzyskiwanie informacji nie są akceptowane pytania intonacyjne, np. *She likes it?*

Uwaga!

Akceptowana jest każda poprawna odpowiedź, która nie została ujęta w zasadach oceniania.

Rozumienie ze słuchu

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024 ¹		Poprawna odpowiedź	
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	Wersja arkusza	
			X	Y
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Uczeń rozumie proste wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	II.5) Uczeń znajduje w wypowiedzi określone informacje.	A	C
1.2.			B	A
1.3.		II.4) Uczeń określa kontekst wypowiedzi.	B	C
1.4.		II.2) Uczeń określa główną myśl wypowiedzi [...].	B	A
1.5.		II.3) Uczeń określa intencje nadawcy/autora wypowiedzi.	C	B
2.1.		II.5) Uczeń znajduje w wypowiedzi określone informacje.	D	E
2.2.			E	D
2.3.			C	A
2.4.			A	C

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		
	Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe	
3.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Uczeń rozumie proste wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	II.5) Uczeń znajduje w wypowiedzi określone informacje.	
3.2.			I. Znajomość środków językowych. <i>Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>
3.3.			

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 15 lipca 2022 r. w sprawie wymagań egzaminacyjnych dla egzaminu ósmoklasisty przeprowadzanego w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 (Dz.U. z 2022 r. poz. 1591).

Uszczegółowienia do zadania 3.**Zasady oceniania**

1 pkt – poprawna odpowiedź.

Zad.	Odpowiedź oczekiwana
3.1.	afternoon
3.2.	basket
3.3.	smaller

Zad.	Przykłady odpowiedzi akceptowalnych	Uzasadnienie
3.1.	the afternoon	Dopuszcza się przepisanie wyrazu poprzedzającego lukę.
	afternoons	Dopuszcza się uzupełnienie luki formą rzeczownika w liczbie mnogiej.
	morning he going play tennis, then on the afternoon	Akceptowane błędy językowe.
3.2.	baskets	Dopuszcza się uzupełnienie luki formą rzeczownika w liczbie mnogiej.
	bascet / bascket / baskett	Dopuszcza się błędy ortograficzne w zapisie głoski <i>k</i> i podwojenie <i>t</i> .
3.3.	smaller than	Dopuszcza się przepisanie wyrazu znajdującego się za luką.
	smaller ones / smaller discs	
	tinier	Dopuszcza się uzupełnienie luki synonimem wyrazu <i>small</i> w stopniu wyższym.
	smaller one	Akceptowany błąd językowy.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zad.	Przykłady odpowiedzi niepoprawnych	Uzasadnienie
3.1.	afternoon / after noon / afternun	Wymagana pełna poprawność zapisu w wyrazie o wysokiej frekwencji w języku angielskim.
	morning / tennis training / tennis court	Odpowiedzi niezgodne z tekstem.
	Saturday / park / from the tennis	Odpowiedzi nie łączą się logicznie z fragmentami otaczającymi lukę.
	afternoon and evening / a morning and afternoon	Odpowiedzi uzupełnione elementem niezgodnym z tekstem.
	practice	Odpowiedź jest nieprecyzyjna.

Zad.	Przykłady odpowiedzi niepoprawnych	Uzasadnienie
3.2.	buscet / busket / baskit / bassket / basked / byskyt	Nie dopuszcza się błędów ortograficznych innych niż w zapisie spółgłoski <i>k</i> i podwojenia <i>t</i> .
	small hole / hole in the ground / hall in the ground / holly ground / (a special) ground / basketball / plastic / plastic discs	Odpowiedzi niezgodne z tekstem.
	basket holes / plastic basket	Odpowiedzi uzupełnione elementem niezgodnym z tekstem.
	flying / disk / rule / walk / golf / game / just like golf	Odpowiedzi nie łączą się logicznie z fragmentami otaczającymi lukę.
3.3.	smaler / smoler	Wymagana pełna poprawność zapisu w wyrazie o wysokiej frekwencji w języku angielskim.
	not as big as / smallest / small	Odpowiedzi nie są spójne z fragmentami otaczającymi lukę.
	much smaller	Odpowiedź uzupełniona elementem niezgodnym z tekstem.
	smaller or bigger	Odpowiedź uzupełniona elementem niezgodnym z tekstem.
	long distance / disc / discs / tree / desk / small discs / smaller once	Odpowiedzi nie łączą się logicznie z fragmentami otaczającymi lukę.
	shorter / bigger / better / bigger ball / biggest disc / slower	Odpowiedzi niezgodne z tekstem.

Uwagi dotyczące oceniania prac uczniów z dysleksją, dysgrafią i dysortografią*

W zadaniu otwartym sprawdzającym rozumienie ze słuchu uwzględnia się stwierdzoną i udokumentowaną dysleksję, dysgrafię i dysortografię. Przy ocenie tego zadania nie są brane pod uwagę błędy ortograficzne. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.

* Zasady te obowiązują również w ocenie prac uczniów z zaburzeniami komunikacji językowej, a także prac uczniów, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.

Przykładowe akceptowane odpowiedzi do zadania 3. w pracach uczniów z dysleksją, dysgrafią i dysortografią

Zadanie	Przykładowe akceptowane odpowiedzi
3.1.	afternon
3.2.	bassket
3.3.	smaler

Znajomość funkcji językowych

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź	
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	Wersja arkusza	
			X	Y
4.1.	IV. Reagowanie na wypowiedzi. <i>Uczeń uczestniczy w rozmowie i w typowych sytuacjach reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej [...].</i>	V.10) Uczeń [...] udziela [...] pozwolenia.	E	D
4.2.		V.4) Uczeń wyraża swoje opinie [...].	B	A
4.3.		V.3) Uczeń [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.	D	E
4.4.			A	B
5.1.		V.3) Uczeń [...] uzyskuje informacje i wyjaśnienia.	C	A
5.2.		V.8) Uczeń proponuje [...].	B	C
5.3.		V.14) Uczeń stosuje zwroty i formy grzecznościowe.	A	C
5.4.		V.3) Uczeń [...] uzyskuje informacje i wyjaśnienia.	C	B

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
	Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
6.1.	IV. Reagowanie na wypowiedzi. <i>Uczeń uczestniczy w rozmowie i w typowych sytuacjach reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej [...].</i>	V.3) Uczeń uzyskuje [...] informacje i wyjaśnienia.
6.2.	I. Znajomość środków językowych. <i>Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	

Uszczegółowienia do zadania 6.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

Zad.	Odpowiedź oczekiwana
6.1.	are you waiting
6.2.	How much are

Zad.	Przykłady odpowiedzi akceptowalnych	Uzasadnienie
6.1.	Are you waiting	Akceptuje się zapis <i>are</i> wielką literą.
	is he/she waiting / are they waiting / are we waiting	Akceptuje się pytanie o inne osoby.
	are you waiting in	
	have you been waiting	
6.2.	how much are	Akceptuje się zapis <i>how</i> małą literą.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zad.	Przykłady odpowiedzi niepoprawnych	Uzasadnienie
6.1.	do you waiting / waiting / are waiting / were waiting / is waiting / was waiting / We waiting so long / to do waiting / are the waiting / would you like waiting	Odpowiedzi zawierają poważny błąd językowy.
	did you wait / are you going to wait / are you waiting at / is the waiting room / am I waiting	Odpowiedzi niezgodne z poleceniem.
	you are waiting	Brak szyku zdania pytającego.
	were you waiting / are you not waiting	Odpowiedzi nie łączą się logicznie z fragmentami otaczającymi lukę.
	R U waiting / r u waiting	Nie jest akceptowany zapis skrótowy wyrazów.
6.2.	How much / How much this / How much is / How as much as / How much is price / How much money for / How much money are / How much many (are) / How much for / How much pay for / How much will be	Odpowiedzi zawierają poważny błąd językowy.
	How much cost / How much cost/costs are / How much is cost / How much does cost / How many cost are	
	How much were / How much for shoes / How much is it	Odpowiedzi nie łączą się logicznie z fragmentami otaczającymi lukę.

	Can you tell me how much are	Przekroczony limit wyrazów oraz odpowiedź zawiera poważny błąd językowy.
--	------------------------------	--

Uwagi dotyczące oceniania prac uczniów z dysleksją, dysgrafią i dysortografią*

W zadaniu otwartym sprawdzającym znajomość funkcji językowych uwzględnia się stwierdzoną i udokumentowaną dysleksję, dysgrafię i dysortografię. Przy ocenie tego zadania nie są brane pod uwagę błędy ortograficzne. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.

* Zasady te obowiązują również w ocenie prac uczniów z zaburzeniami komunikacji językowej, a także prac uczniów, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.

Przykładowe akceptowane odpowiedzi do zadania 6. w pracach uczniów z dysleksją, dysgrafią i dysortografią

Zadanie	Przykładowe akceptowane odpowiedzi
6.1.	are you wating
6.2.	How much ar

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź	
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	Wersja arkusza	
			X	Y
7.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Uczeń rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	III.4) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	A	B
7.2.		III.3) Uczeń określa kontekst wypowiedzi.	A	C
7.3.		III.2) Uczeń określa intencje nadawcy/autora tekstu.	C	A
7.4.		III.1) Uczeń określa główną myśl tekstu [...].	B	C
8.1.		III.5) Uczeń rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu.	D	C
8.2.			A	B
8.3.			B	A
9.1.		III.4) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	C	C
9.2.			A	B
9.3.			B	A
9.4.			A	B

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
10.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Uczeń rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	III.4) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.
10.2.		VI.2) Uczeń przekazuje w języku obcym nowożytnym [...] informacje sformułowane w tym języku obcym.
10.3.	V. Przetwarzanie wypowiedzi. <i>Uczeń zmienia formę przekazu [...] pisemnego [...].</i>	

Uszczegółowienia do zadania 10.**Zasady oceniania**

1 pkt – poprawna odpowiedź.

Zad.	Odpowiedź oczekiwana
10.1.	various countries / different countries
10.2.	By the river
10.3.	10 th June

Zad.	Przykłady odpowiedzi akceptowalnych	Uzasadnienie
10.1.	different parts of the world	Akceptowane odpowiedzi, które wskazują na różnorodność krajów, z których dania będą serwowane.
	around the world / all over the world	
	England and other countries	
	different nations	
10.2.	It will take place by the river	
	by the river	Akceptuje się zapis <i>by</i> małą literą.
	Close to the river / Near the river	Dopuszczalne są inne określenia wskazujące na bliskość rzeki.
	By river / By a river	Akceptowane błędy językowe.
10.3.	tenth of June / 10.06. / 10/06 / 10-06	Dopuszczalne są zapisy słowne i przy użyciu cyfr.
	June 10 th / 06-10	Akceptowane jest przestawienie kolejności elementów wyrażenia (zgodnie z amerykańskim formatem zapisu dat).
	10th June / 10 June	
	the 10 th of June	

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zad.	Przykłady odpowiedzi niepoprawnych	Uzasadnienie
10.1.	Britain / Yorkshire / England and Ukraine	Odpowiedzi nie łączą się logicznie z fragmentami tekstu otaczającymi lukę.
	somewhere	Odpowiedź nieprecyzyjna.
	favourite national dishes	Odpowiedź nie łączy się logicznie z fragmentami tekstu otaczającymi lukę.
10.2.	In the river / On the river	Odpowiedzi niezgodne z tekstem.
	River	Odpowiedź nie pasuje do otoczenia luki.
	In front of the school	Odpowiedź niezgodna z tekstem.

Zad.	Przykłady odpowiedzi niepoprawnych	Uzasadnienie
10.2.	In a special place	Odpowiedź nieprecyzyjna.
	14 th June at 4 p.m.	Odpowiedź nie pasuje do otoczenia luki.
10.3.	10 / 10 th	Odpowiedzi nieprecyzyjne.
	13th June	Odpowiedź niezgodna z tekstem.
	ann.bucks@summerschool.co.uk	Odpowiedź nie pasuje do otoczenia luki.
	3.30 p.m.	Odpowiedź niezgodna z tekstem.

Znajomość środków językowych

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź	
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	Wersja arkusza	
			X	Y
11.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	I. Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	C	D
11.2.			A	B
11.3.			F	E
12.1.			B	A
12.2.			A	B
12.3.			C	B

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
13.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	I. Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	<i>pieces of cheesecake</i>
13.2.			<i>didn't close</i>
13.3.			<i>has to listen</i>

Zadanie	Przykłady odpowiedzi akceptowalnych
13.1.	pieces of this cheesecake / pieces of that cheesecake / pieces of the cheesecake / pieces of a cheesecake / pieces from that cheesecake
13.2.	did not close / couldn't close / wasn't able to close / hadn't closed / was not close to / wasn't close to / didn't remember to close / hadn't remembered to close
13.3.	has to listen really / has to listen very / has got to listen / will have to listen / has been listening / has listened / has had to listen / should have listened / had better listen / would have to listen

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zadanie	Przykłady odpowiedzi niepoprawnych
13.1.	(a) piece of cheesecake / piece's of cheesecake / pieces of cheesecake's / pieces and cheesecake / pieces of cheesecakes / piece on cheesecake / pieces for cheesecake / pieces (a) cheesecake / pieces of chesecake
13.2.	haven't closed / wasn't closed / wasn't close / don't closed / don't close / forgot to close / didn't closed / not closed (to) / 'm not closed / am not close (on)
13.3.	have to listen / has to listen to / has the/a listening / haven't time to listen / have been listening / must listen / he has to listen

Uwagi dotyczące oceniania prac uczniów z dysleksją, dysgrafią i dysortografią*

W zadaniu otwartym sprawdzającym stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych uwzględnia się stwierdzoną i udokumentowaną dysleksję, dysgrafię i dysortografię. Przy ocenie tego zadania nie są brane pod uwagę błędy ortograficzne. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.

* Zasady te obowiązują również w ocenie prac uczniów z zaburzeniami komunikacji językowej, a także prac uczniów, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.

Przykładowe akceptowane odpowiedzi do zadania 13. dla uczniów z dysleksją, dysgrafią i dysortografią

Zadanie	Przykładowe akceptowane odpowiedzi
13.1.	pieces of chesecake
13.2.	didnt close
13.3.	has to lisen

Wypowiedź pisemna

Zadanie 14.

Твій друг нещодавно повернувся до Польщі після кількарічного перебування за кордоном. В імейлі до подруги з Англії:

- повідом, за якої нагоди ти зустрівся/зустрілася з другом після його повернення до Польщі
- опиши, як зараз виглядає цей друг
- напиши, з якою проблемою зіткнувся друг після повернення до Польщі.

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- treść
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
14.	<p>I. Znajomość środków językowych.</p> <p><i>Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i></p>	<p>I. Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...] w zakresie następujących tematów:</p> <p>1) człowiek 5) życie prywatne.</p>
	<p>III. Tworzenie wypowiedzi.</p> <p><i>Uczeń samodzielnie formułuje krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne [...].</i></p>	<p>IV. Uczeń tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne:</p> <p>1) opisuje ludzi [...] 2) opowiada o czynnościach, doświadczeniach i wydarzeniach z przeszłości [...] 3) przedstawia fakty z przeszłości [...].</p>
	<p>IV. Reagowanie na wypowiedzi.</p> <p><i>Uczeń [...] reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, w formie prostego tekstu [...].</i></p>	<p>V. Uczeń reaguje w typowych sytuacjach:</p> <p>3) [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.</p>
	<p>V. Przetwarzanie wypowiedzi.</p> <p><i>Uczeń zmienia formę przekazu [...].</i></p>	<p>VI.3) Uczeń przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje [...].</p>

Treść

W ocenie treści bierze się najpierw pod uwagę, do ilu podpunktów polecenia uczeń się odniósł w swojej wypowiedzi, a następnie ile z tych podpunktów rozwinął w zadowalającym stopniu. Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 4 punktów, zgodnie z poniższą tabelą.

Do ilu podpunktów uczeń się odniósł?	Ile podpunktów rozwinął?			
	3	2	1	0
3	4	3	2	1
2		2	1	1
1			1	0
0				0

Przykładowo: wypowiedź ucznia, który odniósł się do 2 podpunktów i oba rozwinął, zostaje oceniona na 2 punkty.

1. Egzaminator kieruje się:
 - a. nadrzędnymi zasadami dotyczącymi sposobu oceniania wypowiedzi podanymi w punktach 2–12 poniżej oraz ustaleniami przyjętymi dla konkretnego zadania
 - b. w razie wątpliwości – rozważeniem następujących kwestii:
 - w jakim stopniu jako odbiorca czuje się poinformowany w zakresie kluczowego elementu podpunktu polecenia?
 - w jaki sposób uczeń realizuje dany podpunkt, np. za pomocą ilu zdań i jakich, za pomocą ilu czasowników/określników, jak złożona jest wypowiedź, jak wiele szczegółów przekazuje?
2. Jako podpunkt, do którego uczeń **nie odniósł się**, traktowana jest wypowiedź ucznia, która (a) nie realizuje tego podpunktu lub (b) realizuje go w sposób całkowicie niekomunikatywny.
3. Za podpunkt, do którego uczeń **odniósł się** w pracy, przyjmuje się komunikatywną wypowiedź ucznia, która w minimalnym stopniu odnosi się do jednego z trzech podpunktów polecenia.
 - Poprzez „minimalny stopień” rozumiane jest jedno odniesienie do podpunktu polecenia, np. *I met him on Friday.*
 - Wyrażenia takie jak np. *2 days ago, walk to school, ride his bike, get taller, speak Polish* są traktowane jako jedno odniesienie do podpunktu polecenia.
4. Za podpunkt **rozwinęty** w pracy przyjmuje się komunikatywną wypowiedź ucznia, która odnosi się do jednego z trzech podpunktów polecenia w sposób bardziej szczegółowy.
 - Poprzez „bardziej szczegółowy sposób” rozumie się wypowiedź zawierającą (a) dwa odniesienia do danego podpunktu polecenia, np. *He has problems with money and documents.* lub (b) jedno rozbudowane odniesienie do danego podpunktu polecenia, jeden aspekt opisany bardziej szczegółowo, np. *He can't understand what people write to him or what they say.*
 - Wyrazy takie jak: *very, much, many, a lot* oraz stopień wyższy i najwyższy przymiotnika nie stanowią rozwinięcia podpunktu polecenia, niezależnie od tego, ile razy są powtórzone.
5. W przypadku podpunktów polecenia, które składają się z dwóch członów:

- a. jeśli uczeń w minimalnym stopniu nawiązał do jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu
 - b. jeśli uczeń nawiązał do obydwu członów w minimalnym stopniu, należy uznać, że rozwinął wypowiedź.
6. Realizacja podpunktu polecenia za pomocą dwóch wyrażen synonimicznych (np. *He can't speak and talk Polish.*) lub dwóch wzajemnie wykluczających się wyrazów/wyrażen (np. *He is short and tall.*), lub za pomocą równorzędnych wyrazów odnoszących się do jednego aspektu (np. *He misses his cousin Marek and his cousin Darek.*) jest oceniana jako **odniósł się**.
 7. Realizację poszczególnych podpunktów polecenia ocenia się w całej wypowiedzi; odniesienia do tego samego podpunktu polecenia mogą wystąpić w różnych częściach pracy.
 8. Ten sam fragment tekstu nie może być traktowany jako realizacja dwóch różnych podpunktów polecenia jednocześnie, np. zdanie *When I saw him he couldn't understand a policeman.* może być uznane za realizację 1. albo 3. podpunktu polecenia.
 9. Jeżeli uczeń traktuje poszczególne podpunkty polecenia jak zadawane pytania i tworzy wypowiedź przez odpowiadanie na te pytania, nie dbając o precyzyjne przekazanie informacji wymaganych w każdym podpunkcie polecenia, prowadzi to do obniżenia punktacji za treść oraz może powodować obniżenie punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
 10. Jeżeli uczeń realizuje podpunkt polecenia w sposób niestandardowy, budzący wątpliwość, to wymagany jest w wypowiedzi element, który wskazuje, że informacja dotyczy danego podpunktu polecenia i jest logicznie uzasadniona.
 11. Jeżeli uczeń realizuje podpunkt polecenia, ale komunikacja jest znacznie zaburzona na skutek użycia niewłaściwej struktury leksykalno-gramatycznej, podpunkt rozwinięty traktowany jest jako podpunkt, do którego uczeń tylko się odniósł ($R \rightarrow O$), a podpunkt, do którego uczeń się odniósł, jako niezrealizowany ($O \rightarrow N$).
 12. Jeżeli uczeń realizuje kluczowy fragment wypowiedzi w innym języku niż język egzaminu, realizację podpunktu polecenia uznaje się za niekomunikatywną. Jeżeli uczeń używa innego języka niż język egzaminu we fragmencie wypowiedzi, który nie jest kluczowy do realizacji polecenia, to ten fragment nie jest brany pod uwagę w ocenie treści.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami/akapitami tekstu. W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli).

2 p.	Wypowiedź jest w całości lub w znacznej większości spójna i logiczna zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu.
1 p.	Wypowiedź zawiera usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań oraz/lub całego tekstu.
0 p.	Wypowiedź jest w znacznej mierze niespójna/nielogiczna; zbudowana jest z fragmentów trudnych do powiązania w całość.

1. W ocenie spójności rozważany jest poziom spójności tekstu, zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu, w stosunku do jego długości. Jedna bądź dwie usterki w dłuższym tekście to nie to samo, co jedna bądź dwie usterki w spójności w tekście bardzo krótkim. Nie przelicza się jednak bezpośrednio liczby usterek na odpowiednią liczbę punktów.
2. Zaburzenie spójności może również wynikać z nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakiwania” z jednego czasu gramatycznego na inny), np. *I noticed my friend when I will go shopping*.
3. Uczeń nie musi realizować podpunktów polecenia w kolejności, w jakiej są wymienione w zadaniu. Sama zmiana kolejności nie może być podstawą do obniżenia punktacji w kryterium spójności i logiki wypowiedzi.
4. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności i logice, to uczniowi przyznaje się 2 punkty w kryterium spójności i logiki wypowiedzi.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie struktur leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

2 p.	Zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań.
1 p.	Ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości.
0 p.	Bardzo ograniczony zakres środków językowych w znacznym stopniu uniemożliwiający realizację polecenia.

Przez pojęcie „precyzyjne sformułowania” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów oraz struktur o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *miły*, *interesujący*, *fajny*, np. *We met in a traditional Italian restaurant*.

zamiast *We met in a nice restaurant*. W precyzji wyrażania myśli mieści się również charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, np. *He's wearing earrings now* zamiast *In his ears are earrings now*.

Zadowalający zakres środków językowych odnosi się do środków leksykalno-gramatycznych, ujętych w zakresie struktur w Aneksie do Informatora, których znajomości można oczekiwać od absolwenta szkoły podstawowej w roku szkolnym 2022/23 na poziomie **A2** (w skali ESOKJ).

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi.

2 p.	<ul style="list-style-type: none">• brak błędów• nieliczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację
1 p.	<ul style="list-style-type: none">• liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację• bardzo liczne błędy niezakłócające komunikacji
0 p.	<ul style="list-style-type: none">• liczne błędy często zakłócające komunikację• bardzo liczne błędy w znacznym stopniu zakłócające komunikację

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (**nie ma potrzeby** liczenia wyrazów i błędów). „Liczne” błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne” błędy w przypadku tekstu stosunkowo dłuższego.

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź nie podlega ocenie, jeżeli jest:
 - nieczytelna LUB
 - całkowicie niezgodna z poleceniem LUB
 - niekomunikatywna dla odbiorcy (np. napisana fonetycznie) LUB
 - odtworzona z podręcznika lub innego źródła (nie jest wówczas uznawana za wypowiedź sformułowaną przez zdającego).
2. Jeżeli wypowiedź została oceniona na 0 punktów w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach również przyznaje się 0 punktów. W takich pracach oznacza się błędy.
3. Jeżeli wypowiedź została oceniona na 1 punkt w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się maksymalnie 1 punkt. W takich pracach oznacza się błędy.
4. Jeżeli wypowiedź zawiera **40 wyrazów** lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryterium treści. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
5. W ocenie poprawności środków językowych nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych w wypowiedziach uczniów, którym przyznano takie dostosowanie warunków przeprowadzania egzaminu, zgodnie z *Komunikatem dyrektora Centralnej*

Komisji Egzaminacyjnej w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty w danym roku szkolnym (takie błędy nie są oznaczane w pracy zdającego). Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracy dyslektyków to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej. Zasady te obowiązują również w ocenie prac uczniów, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.

6. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za zakres środków językowych oraz za poprawność środków językowych lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.
7. Jeżeli praca zawiera fragmenty na zupełnie inny temat, wyuczone na pamięć oraz/lub fragmenty pracy całkowicie nienawiązujące do polecenia, a jednocześnie zaburzające spójność i logikę tekstu, są one otaczane kołem i nie są brane pod uwagę przy liczeniu wyrazów i ocenie zakresu środków językowych i poprawności środków językowych.
8. Wyrazy zapisane przy użyciu skrótów, np. *4U*, *bfr sql*, oznaczają się jako błędy ortograficzne.
9. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli wyraz *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.
10. Jeżeli zdający umieścił w pracy napis *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.
11. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach pod warunkiem, że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *film*, *band*, np. *serial/film „M jak miłość”*, *„Świat Dysku” books*.
12. Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy. W liczbie wyrazów uwzględniane są wszystkie wyrazy użyte w danej nazwie własnej, np. *I read Nowe Horyzonty*. – 1 błąd językowy – 2 wyrazy. Oprócz tego całe wyrażenie podkreślane jest linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.

Oznaczanie błędów w wypowiedzi pisemnej

RODZAJ BŁĘDU	SPOSÓB OZNACZENIA	PRZYKŁAD
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	<i>Marek <u>lubić</u> czekoladę.</i>
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	<i>Marek √ czekoladę.</i>
błąd ortograficzny	otoczenie wyrazu kołem	<i>Słońce (gżeje).</i>
błąd językowy i ortograficzny w jednym wyrazie	podkreślenie linią prostą i otoczenie wyrazu kołem	<i>Słońce (gżać) w lecie.</i>
błędy w spójności / logice	podkreślenie linią falistą	<i>Założyłem kurtkę, <u>bo było goraco</u>.</i>

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane podkreśleniem wyrazu linią prostą.

Nie oznacza się błędów interpunkcyjnych.

Uwagi dotyczące zasad liczenia wyrazów w wypowiedziach zdających

- Liczone są wyrazy oddzielone spacją. Przez wyraz rozumie się jeden element oddzielony od innych przez biały obszar/spację, np. *at home* (2 wyrazy), *for a change* (3 wyrazy), *10.01.2023* (1 wyraz), *10 stycznia 2023* (3 wyrazy), *two thousand five hundred* (4 wyrazy).
- Formy skrócone (*don't, can't, isn't, haven't* itd.) są liczone jako jeden wyraz.
- Jako jeden wyraz liczone są:
 - wyrazy łączone dywizem, np. *well-built, twenty-four*
 - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *SMS/sms*
 - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu.
- Cyfry rzymskie traktuje się jak pozostałe cyfry i liczby, np. *XX* = 1 wyraz.
- Imię i nazwisko występujące w tekście są liczone według ogólnych zasad.
- Podpis XYZ oraz inne fikcyjne dane nie są uwzględniane w liczbie wyrazów.
- Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie wyrazów symboli graficznych używanych w internecie (np. „bużki”).
- Bierze się pod uwagę wyrazy w języku innym niż język egzaminu.

Uszczegółowienia do zadania 14.

Твій друг нещодавно повернувся до Польщі після кількарічного перебування за кордоном. В імейлі до подруги з Англії:

- повідом, за якої нагоди ти зустрівся/зустрілася з другом після його повернення до Польщі
- опиши, як зараз виглядає цей друг
- напиши, з якою проблемою зіткнувся друг після повернення до Польщі.

Hi Mary,

Guess what! My old friend has just returned to Poland after living abroad for a few years.

- повідом, за якої нагоди ти зустрівся/зустрілася з другом після його повернення до Польщі

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024:

- IV.2) Uczeń opowiada o czynnościach, doświadczeniach i wydarzeniach z przeszłości [...].
- IV.3) Uczeń przedstawia fakty z przeszłości [...].

- Należy uznać każdą komunikatywną wypowiedź, w której uczeń podaje **okoliczności spotkania** kolegi po jego powrocie do Polski. Przez okoliczności rozumie się fakty/informacje dotyczące:
 - a) miejsca tego spotkania, np. *I met him at school.* („odniósł się”), *I saw him in our favourite café.* („odniósł się i rozwinął”)
 - b) czasu tego spotkania (dzień tygodnia, pora dnia itp.), np. *We met on Tuesday evening.* („odniósł się i rozwinął”), *I saw him two weeks ago.* („odniósł się”)
 - c) innych faktów pozwalających przywołać kontekst tego spotkania, określić warunki, w jakich do niego doszło, np. *I saw him when I was riding my bike.* („odniósł się”), *I saw Tomek at my friend’s birthday party.* („odniósł się i rozwinął”).
- Informacje o emocjach/reakcjach piszącego na spotkanie są traktowane jako element rozwijający, **pod warunkiem** że uczeń realizuje kluczowy element, czyli wskazuje na okoliczności spotkania ze swoim kolegą, np. *We met last week and I was happy to see him.* („odniósł się i rozwinął”), *ALE I was surprised to see him.* („nie odniósł się”).
- Akceptowana jest taka realizacja tego podpunktu polecenia, w której uczeń informuje o spotkaniu z kolegą w mediach społecznościowych oraz na platformach umożliwiających wideorozmowy (np. na Facebooku, Messengerze, Instagramie, Skypie, Zoomie, Discordzie itp.), **pod warunkiem** że praca ucznia wskazuje, iż w czasie takiego spotkania zarówno on, jak i jego kolega widzieli się i rozmawiali ze sobą, np. *I met Michał on Teams.* („odniósł się”), *ALE I watched his Insta.* („nie odniósł się”).
- Jeżeli uczeń pisze o spotkaniu, które dopiero się odbędzie, lub o regularnych spotkaniach, to taka realizacja tego podpunktu polecenia jest kwalifikowana na poziomie niższym, np. *We will meet at the weekend in a restaurant.* (R→O).

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
His name is Tomek and he lived in England for a very long time.	I saw him in a park.	I met him in an Italian restaurant.
I was very happy to see him.	My friend visited me.	I saw him two days ago at the hairdresser.

• опиши, як зараз виглядає цей друг

Wymaganie egzaminacyjne 2023 i 2024:

IV.1) Uczeń opisuje ludzi [...].

- Przez opis kolegi rozumie się wypowiedź piszącego pozwalającą na identyfikację osoby. Określenia użyte w pracy ucznia mogą odnosić się do:
 - wyglądu fizycznego (np. wzrost, budowa ciała, włosy, znaki szczególne), np. *He's tall.* („odniósł się”), *He's thin and has a tattoo.* („odniósł się i rozwinął”) I/LUB
 - ubioru, akcesoriów (np. kolczyki, zegarek), np. *He's wearing an earring.* („odniósł się”).
- Od zdającego oczekuje się opisu w kilku aspektach / urozmaiconego. Jeżeli uczeń skupia się wyłącznie na jednym detalu, wówczas wymagane są przynajmniej dwa określenia dotyczące tego detalu, aby realizacja tego podpunktu została uznana za rozwiniętą, np. *Tomek has got blond hair.* („odniósł się”), ALE *Tomek has got long blond hair.* („odniósł się i rozwinął”).
- Akceptuje się komunikatywną wypowiedź, w której uczeń porównuje wygląd swojego kolegi:
 - do jego wyglądu sprzed lat, np. *My friend is much taller than six years ago.* („odniósł się i rozwinął”) I/LUB
 - do wyglądu innej osoby, np. *My friend looks like my brother.* („odniósł się”).
- Akceptowana jest taka realizacja tego podpunktu polecenia, w której uczeń stosuje przymiotniki o znaczeniu bardziej ogólnym (m.in. *super, cool, fantastic*), **pod warunkiem** że odnoszą się do wyglądu kolegi, np. *He is cool.* („nie odniósł się”), ALE *He looks cool.* („odniósł się”), *He looks cool in the clothes he wears.* („odniósł się i rozwinął”).
- Realizacja tego podpunktu polecenia nie jest akceptowana, jeżeli uczeń opisuje:
 - zachowanie, charakter, usposobienie, umiejętności, zainteresowania, upodobania kolegi ucznia, np. *He got more self-confident.* („nie odniósł się”) I/LUB
 - emocje kolegi ucznia, np. *He was in a good mood when I saw him.* („nie odniósł się”), I/LUB
 - swoje wrażenia i emocje dotyczące kolegi i/lub przedstawia swoją opinię na jego temat, np. *I like the way he looks.* („nie odniósł się”).

Takie informacje mogą być jednak traktowane jako element rozwijający właściwy opis wyglądu kolegi, np. *He practises football and got slimmer thanks to that.* („odniósł się i rozwinął”), *Tomek got slimmer and I think he looks much better now.* („odniósł się i rozwinął”).

<ul style="list-style-type: none"> Podanie takich informacji jak imię, nazwisko i/lub wiek kolegi nie jest uznawane za opis jego wyglądu oraz nie jest traktowane jako element rozwijający właściwy opis, np. <i>My friend's name is Tomek.</i> („nie odniósł się”), <i>He is sixteen.</i> („nie odniósł się”), <i>He's sixteen but he looks younger/older.</i> („odniósł się”). 		
nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
I like his hairstyle.	My friend is very tall.	My friend has got dark hair and blue eyes.
He got more responsible.	Tomek has got brown eyes.	He is as handsome as an American singer.

<ul style="list-style-type: none"> напиши, з якою проблемою зіткнувся друг після повернення до Польщі.
<p>Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024:</p> <p>IV.2) Uczeń opowiada o czynnościach, doświadczeniach i wydarzeniach z przeszłości [...].</p> <p>V.3) Uczeń [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający przedstawia problem, który stał się udziałem kolegi po jego powrocie do Polski, niezależnie od tego, czy został rozwiązany czy wciąż trwa. Przez sformułowanie „problem” rozumie się kłopotliwą sytuację związaną na przykład z: <ol style="list-style-type: none"> odnalezieniem się kolegi w nowym otoczeniu po przyjeździe do Polski, np. <i>He doesn't have any friends.</i> („odniósł się”), <i>He had a problem with finding the right school.</i> („odniósł się i rozwinął”) I/LUB konsekwencjami długiego przebywania kolegi poza Polską, np. <i>He forgot Polish.</i> („odniósł się”), <i>He can't speak Polish fluently.</i> („odniósł się i rozwinął”). W pracy nie musi pojawić się sformułowanie „miał problem z” (<i>he had a problem with</i>). Z kontekstu musi jednak wynikać, że jest to dla kolegi sytuacja problematyczna. Akceptowana jest taka realizacja tego podpunktu polecenia, w której uczeń wskazuje na: <ol style="list-style-type: none"> utrata przez kolegę tego, co było związane z jego pobytem za granicą, np. <i>He misses his classmates.</i> („odniósł się”), <i>He can't hang out with his best friend.</i> („odniósł się i rozwinął”) I/LUB podróż powrotną kolegi do Polski, np. <i>He lost his luggage.</i> („odniósł się”), <i>Someone stole his documents at the airport.</i> („odniósł się i rozwinął”), I/LUB sytuację problematyczną, w jakiej znaleźli się <u>członkowie rodziny kolegi</u> po ich powrocie do Polski, np. <i>His dad can't find a job.</i> („odniósł się”). Zwroty/wyrażenia, które wskazują na emocje ucznia związane z zaistniałą sytuacją, są traktowane jako <u>element rozwijający</u> ten podpunkt polecenia, jeżeli za ich pomocą uczeń wzmacnia/podkreśla problem, o którym informuje, np. <i>He is so angry because..., He is sad that..., He wishes he could..., Unfortunately he can't..., What a pity..., It's a disaster that...,</i> np. <i>Unfortunately he can't get used to the weather.</i> („odniósł się i rozwinął”), <i>He can't get used to the weather.</i> („odniósł się”), ALE <i>He is very sad because of his problem.</i> („nie odniósł się”).

- Nie jest akceptowana taka realizacja tego podpunktu polecenia, w której uczeń używa jedynie przymiotników określających problem, np. *He has a big/serious/strange problem.* („nie odniósł się”), ALE może być traktowana jako element rozwijający, **pod warunkiem** że uczeń realizuje kluczowy element tego podpunktu polecenia, np. *He has a big problem. He can't sleep.* („odniósł się i rozwinął”).
- Informacje dotyczące pomocy koledze bez określenia problemu nie są uznawane za realizację tego podpunktu polecenia. Mogą być jednak traktowane jako element rozwijający, **pod warunkiem** że uczeń realizuje kluczowy element tego podpunktu polecenia, np. *I help him with his problem.* („nie odniósł się”), ALE *He can't speak Polish but I'm trying to help him.* („odniósł się i rozwinął”).
- Realizacja tego podpunktu jest kwalifikowana na poziom niższy, jeżeli uczeń opisuje problem, który miał miejsce przed powrotem kolegi do Polski, a z kontekstu nie wynika, że skutki tego problemu były lub są nadal odczuwane po jego powrocie z zagranicy, np. *He lost his job and had to return to Poland.* (R→O).
- Jeżeli z kontekstu wynika, że sytuacja opisywana przez ucznia nie jest problematyczna, to taka realizacja tego podpunktu polecenia nie jest akceptowana, np. *He made a lot of new friends.* („nie odniósł się”).

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
He feels great now.	He lost his passport.	He can't see his cousins and he misses them.
His dad has a job.	His father had to stay in England.	He is sad because his father had to stay in England.